

Mitridate, re di Ponto

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Dimecres, 2 de desembre de 2020 a les 17 h i a les 20.30 h

Opera seria en tres actes

Llibret de Vittorio Amedeo Cigna-Santi, sobre *Mithridate*
de Racine traduït a l'italià per Giuseppe Parini

Coses en comú

Haver-nos conegut una tardor
a un tren que anava buit. La radial
però cruel promesa del desig.
Les cicatrius de la malenconia
i un vell afecte pels motius del llop.
La lluna que segueix el tren nocturn
Barcelona-París.
Un ganivet de llum per tots els crims
que cal fer per amor. Haver tingut
una sort innocent i maleïda.
La veu del mar, on sempre et dirà on sóc,
perquè és el nostre únic confident.
Els poemes, que són cartes anònimes
escrites des de llocs que no imagines
a la mateixa noia de tardor
que vaig conèixer a un tren que anava buit.

Joan Margarit

Aiguaforts, 1995

Liceu
Opera
Barcelona

Repertiment

Mitridate

Michael Spyres

Aspasia

Julie Fuchs

Sifare

Elsa Dreisig

Farnace

Paul-Antoine Bénos-Djian

Arbate

Adriana Bignagni Lesca

Les Musiciens du Louvre rep recolzament
financer de Région Auvergne-Rhône-Alpes
i del Ministeri de Cultura Francès
(DRAC Auvergne Rhône-Alpes).

Amb el suport de

Dipòsit Legal: B 22094-2020

Liceu
Opera
Barcelona

Fitxa artística

Les Musiciens du Louvre

Marc Minkowski, director

Primer violí

Thibault Noally

Claire Sottovia

Bérénice Lavigne

Alexandrine Caravassilis

Mario Konaka

Laurent Lagresle

Geneviève Staley-Bois

Heide Sibley

Maria Papuzinska-Uss

Julia Boyer

Segon violí

Nicolas Mazzoleni

Pablo Gutiérrez Ruiz

Paula Waisman

Alexandra Delcroix Vulcan

Cécile Mille

Martin Lissola

Sayaka Ohira

Viola

David Glidden

Joël Oechslin

Sabrina Chauris

Nuria Pujolras

Violoncel

Gauthier Broutin

Elisa Joglar

Aude Vanackère

Vérène Westphal

Contrabaix

Christian Staude

Clotilde Guyon

Jean-Michel Forest

Flauta

Annie Laflamme

Giulia Barbini

Oboè

Daniel Lanthier

Rodrigo Gutierrez

Fagot

Thomas Quinquenel

Katalin Sebella

Trompa

Laszlo Szlavik

Jairo Gimeno

José Reche

Trompeta

Emmanuel Mure

Philippe Genestier

Timbals

David Dewaste

Clavicèmbal

Jory Vinikour

Programa

Degut a les restriccions d'aforament aplicades pel Govern de la Generalitat en fase 1, el Gran Teatre del Liceu ha demanat al director musical Marc Minkovski una selecció dels millors moments de Mitridate, re di Ponto perquè, d'aquesta manera, es puguin representar dues funcions en un mateix dia amb un màxim de 500 persones.

Obertura

1. Aspasia: Al destin che la minaccia accompagnato Sifare
2. Sifare: Soffre il mio cor (couper m.92-156) secco:
Scène VII «Principe, che facemmo»
Scène IX à partir de m.15 «in mia difesa»
6. Farnace: Venga pur minacci
7. Marche AB
8. Mitridate: Se di lauri accompagnato Sifare
13. Sifare: Lungi da te, mio bene accompagnato Mitridate
10. Mitridate: Quel ribelle accompagnato Sifare i Aspasia
18. Duo secco scène III «Mio Re, t'affretta»
20. Mitridate: Vado incontro
21. Aspasia (avec accomp.) Pallid'ombre
3. Arbate: L'odio nel cor frenate accompagnato Farnace
24. Farnace: Gia dagli occhi secco mort Mitridate «Figlio, amico, non più»
25. Coro «Non si ceda al Campidoglio»

Durada aproximada: 85 min
(espectacle sense pausa)

Estrenes

Estrena absoluta: 26/12/1770 al Teatro Regio Ducale de Milà
Estrena a Barcelona: 11/03/1996, al Palau de la Música Catalana (temporada del Liceu)
Darrera audició en versió de concert al Liceu: 14/03/1996

Total d'audicions : 2

Liceu
Opera
Barcelona

Resum argumental

Acte I

El rei Mitridate ha fet córrer la brama que ha mort per comprovar la fidelitat dels seus dos fills, Sifare i Farnace. Aspasia, promesa de Mitridate, estima el fill petit, Sifare. Aquest s'assegura que Arbate, governador de la ciutat, doni suport als plans del seu germà, també enamorat d'Aspasia. Aquesta demana protecció a Sifare. Farnace s'indigna i Arbate anuncia finalment que Mitridate torna de la batalla i desmenteix la seva mort. Aspasia comprèn que amb el retorn de Mitridate les seves esperances de casar-se amb Sifare són minses. Mentrestant, Farnace s'alia amb Marzio, tribú romà i enemic del Pont.

Mitridate torna de la batalla contra Roma, acompanyat d'Ismene, i desfet per la batalla contra Pompeu. Decideix fer casar Ismene amb el seu fill gran, Farnace, aquest, però, no mostra un especial entusiasme. Arbate comunica a Mitridate que el seu fill gran l'ha traït.

Acte II

Ismene amenaça Farnace amb comprometre'l davant de Mitridate. El rei interroga aleshores Aspasia per conèixer la seva relació amb Sifare i l'acusa de traïdora.

Aspasia ha confessat a Sifare que l'estima, però que es veu obligada a casar-se amb el seu pare. Després, Mitridate informa els seus fills que atacarà Roma. Sifare es mostra disposat a capitanejar l'exèrcit però Farnace desaconsella l'atac, cosa que torna a confirmar les sospites de traïdoria per part de Mitridate, que ordena l'arrest del seu fill gran. Aspasia acabarà confessant el seu amor cap a Sifare. Mitridate esclata de ràbia.

Acte III

Mitridate fa saber a Ismene que farà executar els seus fills, però la jove recomana al rei que s'hi reconciliï.

Arbate anuncia una ofensiva imminent dels romans. Mitridate decideix entrar en combat i abans de marxar torna a acusar Aspasia d'ingritud. Per això, se li durà una copa perquè mori per ordre del rei. Sifare ho impedirà.

Els romans, amb Marzio al capdavant, aconsegueixen alliberar Farnace del seu captiveri. El tribú romà promet a Farnace el regne del seu pare com a premi per la seva col.laboració.

En un últim moment, Farnace decideix alçar-se contra Roma i lluitar també al costat del seu pare i del seu germà. L'avenç dels romans s'ha aturat però Mitridate torna, ferit de mort, al costat dels seus fills. Abans de morir, demana a Aspasia que es casi amb Sifare. Ismene explica a Mitridate que Farnace ha incendiat la flota romana. El rei del Pont expira feliç, després d'haver constatat la fidelitat dels seus fills.

MOMENTS MUSICALS

Acte I

El triomf de l'ària *da capo*

L'ària de sortida d'Aspasia, "Al destin della minaccia" és una típica ària belcantista sobre el model "da capo" (A-B-A) i que exigeix coloratura a la soprano, per fer front a escales, trinats i ornaments propis d'aquest tipus d'àries.

Acte II

Sifare i la trompa

"Lunghi da te, mio bene" és l'ària de Sifare amb acompanyament d'obligat de trompa en la seva instrumentació. Segurament, aquesta és l'ària més bonica de l'òpera, revestida de sentimentalisme.

Acte III

Dues versions de la mateixa ària

Mozart va escriure dues versions de l'ària de Mitridate "Vado incontro al fato estremo", la primera de les quals obliga a salts intervàlics i a set ascensions al do sobreaugut.

Liceu
Opera
Barcelona

Compositor. Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) és un dels grans compositors de la història i un dels millors en sintetitzar la música del seu temps, emmarcada en el classicisme. Com a compositor d'òperes, no va deixar gènere per tastar (òpera seriosa, *singspiel*, òpera *buffa*, *dramma giocoso*, des del seu primer treball per al teatre, amb 11 anys. *Mitridate, re di Ponto* (1770) s'emmarca en el gènere seriós i va ser la primera de les tres òperes que Mozart va escriure per a Itàlia.

Llibret i llibretista. El llibret de l'òpera, escrit per Vittorio-Amedeo Cigna Santi, és una adaptació de la traducció que Giuseppe Parini havia fet del *Mithridate* de Jean Racine, tragèdia estrenada el 1673 i una de les peces preferides de Lluís XIV. La peça original ja havia estat objecte d'òperes de diversos autors, entre ells Alessandro Scarlatti o Nicolò Porpora. El protagonista és l'expansionista Mitridates, rei del Pont (120-63 a.C.).

Estrena. La composició no va ser fàcil, a causa de la tardança en la recepció del llibret i al fet que Mozart no va conèixer fins el novembre els cantants que havien de participar a l'estrena de l'òpera. Per guanyar temps, el jove músic escrivia recitatius. Tants, que en una carta que adreça a la seva mare ho confessa "em fan mal els dits de tant escriure recitatius". Finalment, l'òpera es va estrenar al Teatre Regio Ducale de Milà el 26 de desembre de 1770.

Estrena al Liceu. *Mitridate* va ser programada pel Liceu en una de les seves temporades "a l'exili" durant la fase de reconstrucció després de l'incendi. Els dies 11 i 14 de març de 1996, es van fer dues audicions en concert amb les veus entre d'altres de Rockwell Blake, Luba Orgonasova i Bernadette Manca di Nissa, amb direcció musical de David Robertson.

Wolfgang Amadeus Mozart

**AMB
EL TELÓ
ABAIXAT**

Liceu
Opera
Barcelona